

LXXVI.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Statsbanernes Takster.

(Afgiven af Folketingets Udvalg den 9de Maj 1902.)

Medens der indenfor Udvalget er Enstemmighed om det ønskelige i atter at tilvejebringe et lovbestemt Grundlag for Statsbanernes Takster, er det ikke lykkedes at tilvejebringe fuldstændig Enighed om Lovens Affattelse.

Et Flertal (*Berntsen, Guldbrandsen, J. J. Jensen, Vilhelm Lassen, Neergaard, Thomas Nielsen, Nørhave, Philipsen, L. Rasmussen og Rosleff*) har dog kunnet samle sig om følgende Grundbetragtninger og om de i principiel Henseende vigtigste Forslag. Nævnte Flertal tiltræder den til Grund for Forslaget liggende Tanke, at det vil være nødvendigt at tilvejebringe et større Udbytte af vor Statsbanedrift, og at dette blandt andet bør opnaas ved forhøjede Takster saa vel for Person- som for Godstrafiken. Takstloven af 24de April 1896 medførte som bekendt betydelige Nedsættelser af Taksterne; det forventedes, at Trafikkens Vækst vilde yde Vederlag for disse Nedsættelser. Denne Forventning er delvis slaaget til; Antallet af befordrede Personer og af Godsekspeditioner er steget meget stærkt, stærkere end en normal Udvikling paa det ældre Takstsystems Grund vilde have ført

med sig; Stigningen er stærkest, hvor de største Nedsættelser falder, nemlig ved Personrejser paa længere Afstande. Og trods Nedsættelserne ere Statsbanernes Indtægter gaaede i Vejret; de udgjorde i Finansaaet 1896—97 21,635,363 Kr. eller pr. Banekilometer 12,494 Kr., men i 1900—01 henholdsvis 27,121,552 Kr. og 15,089 Kr., altsaa Forøgelse med ca. 5½ Mill. Kr. og 2,000 Kr., Forøgelse, der ere nok saa store som i det forudgaaende Femaar. Men samtidig ere Udgifterne stegne i et endnu langt stærkere Forhold, nemlig fra 16,465,021 Kr. i 1896—97 til 26,791,851 Kr. i 1900—01; det vil sige, at Udgifterne ere stegne dobbelt saa stærkt som Indtægterne med den Følge, at Overskuddet, der i 1896—97 udgjorde 5,170,342 Kr., i 1900—01 sankt til 329,701 Kr., hvorved det endda maa bemærkes, at en ikke ubetydelig Del af de paa Finanslovens § 27 opførte Kapitaludgifter absolut burde afholdes af Driften, altsaa opføres paa Driftsbudgettet, Finanslovens § 6. Det er Flertallets Overbevisning, at disse Forhold ikke kunne vedvare uden betydelig Skade for Statens Finanser og for Banerne selv. Staten har i disse